

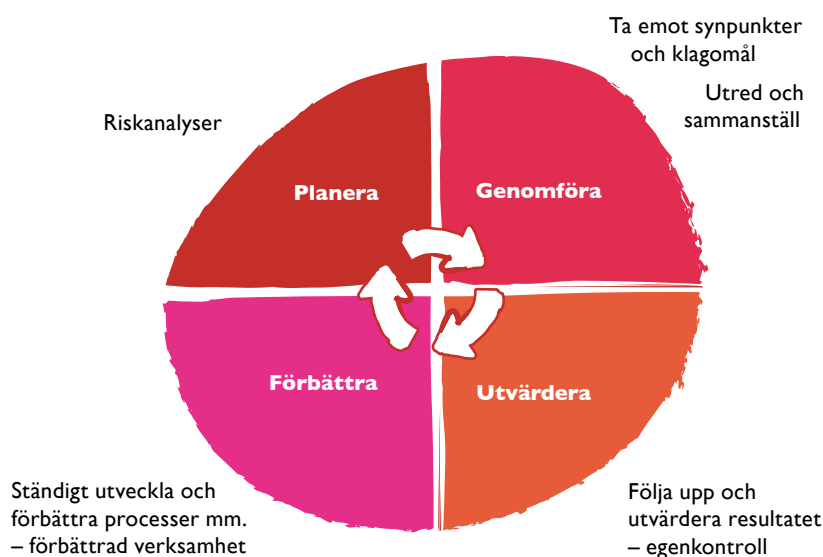
Utvecklingsforum

Systematik och uppföljning med värdegrundsfokus

Nu har vi arbetat igenom nästan hela boken. Vi har lagt ner tid och kraft på vårt arbete med värdegrunden och det har blivit dags att rita kartan för framtiden. Framtiden för med sig utveckling och förbättring där vi är delaktiga. Utifrån det kan verksamhetens planering få en skjuts uppåt och vi får större möjligheter att säkerställa att den nationella värdegrundens intentioner tar form i våra arbetssätt. På så vis kan vi arbeta konsekvent i riktning mot att de äldre personer vi ger stöd ska kunna känna välbefinnande och känna att vi stödjer och främjar deras krav på värdighet. Och vi bidrar till att verksamheten uppfyller lagstiftningen.

Vi gör det genom en sista brainstorming och använder förbättringshjulet som verktyg. Ett förbättringshjul är en vanlig modell för systematik i kvalitetsarbetet. Denna modell av förbättringshjulet, som också är känt som PDCA ("plan", "do", "check", "act" eller PGSA (planera, göra, studera, agera) använder sig av begreppen planera, genomföra, utvärdera och förbättra.

Förbättringshjulet – faserna

Man kan önska eller tro att våra förbättringar börjar med att vi planerar dem, men ofta händer något av en slump eller av nödvång. Då kan man säga att förbättringsaktiviteten uppstår i genomförandefasen. Den kan också uppstå för att vi av en slump upptäcker att något inte fungerar. Den äldre personen och hela verksamheten blir alltså vinnare på att vi systematiserar vårt arbete. Att bygga upp systematiken för vårt värdegrundsarbete hjälper oss att hålla skärpan på hur vi arbetar enligt den nationella värdegrunden för äldreomsorgen i alla delar av vårt arbete.

Vi kan använda förbättringshjulet som en modell för i stort sett allt vi planerar att förbättra. Bilden av förbättringshjulet visar ett löpande förbättringsflöde. Det ska känneteckna alla socialtjänstens (och hälso- och sjukvårdens) verksamheter, både privat drivna liksom ideellt och kommunalt drivna. Vi kan använda det på små eller stora processer. Kopplar vi hjulet till ett enskilt mål i till exempel en genomförandeplan, så löper processen över den tid vi har satt upp för genomförandet och fram till målet.

Syftet med att visa bilden är att ge förslag på en modell som går att använda i de flesta sammanhang i arbetet. När vi planerar verksamhetsåret blir det självklart att lägga in aktiviteter och uppföljningar som är kopplade till värdegrundsarbetet. Vårt systematiska arbetsmiljöarbete och övrigt kvalitets- och utvecklingsarbete har också en plats i hjulet. En viktig kunskapskälla för oss är klagomål och synpunkter på vår verksamhet, och det vi gör för att förbättra har givetvis en plats i förbättringshjulet. Att vi alla är delaktiga skapar ett gemensamt ägarskap av värdegrundsfrågorna och verksamheten.

Övning

Mål: Att skapa en skiss på vår verksamhets förbättringshjul – ett flöde för värdegrundsarbetet hos oss.

Till övningen behöver vi följande material: Post-it-lappar och pennor.

1. Vi ritar upp ett stort förbättringshjul på en whiteboard eller gör ett av stora papper på väggen. Det ska vara stort nog att rymma en massa post-it-lappar.
2. Vi börjar med att vi reflekterar individuellt: Vad kännetecknar en verksamhet som vår när förbättringshjulet fungerar hos oss? Vad ska göras, när, av vem och hur? Skriv en sak i taget på varje lapp.
3. Vi sätter upp våra egna post-it-lappar där vi tycker de hör hemma.
4. Värdegrundsledaren går igenom varje del av hjulet och vi får alla chansen att rätta till eller förklara våra förslag. Sitter de på rätt plats? Förstår alla vad som menas?

Nu kan vi ta en bensträckare.

5. Sedan samlas vi den stora gruppen. Utifrån vår värdegrund planerar vi nu vad vi ska göra och var i hjulet vi befinner oss. Var befinner vi oss i vårt arbete med värdegrunden? Behöver vi planera för att arbeta med trygghetsfrågorna? Är vi i en genomförandefas när det gäller meningsfullhet och sammanhang? Har vi lagt in system för utvärdering?
6. Det vi inte har någon systematisk dokumentation och plan för skriver vi upp som uppgifter vi måste arbeta vidare med i vårt värdegrundsarbete. Till sist har vi en lista på saker vi ska arbeta systematiskt med inom ramen för verksamhetens ledningssystem för kvalitet.